

[Julin.]

fredsstillende, og dette finder jeg ingen Anledning til at bestride. Det er mig ikke bekendt, at de Bestemmelser, der blev gennemført i den nugældende Lov, har virket hemmende paa Udviklingen inden for Biblioteksvæsenet Landet over, tværtimod.

Jeg kunde derfor have ønsket, at den højtærede Minister havde forelagt et Lovforslag uden væsentlige Ændringer. Ministeren siger ganske vist i sin Forelæggelsestale, at de Ændringer, der er foreslaaet i det her behandlede Lovforslag, kun er af mindre væsentlig Karakter, men denne Fortolkning af Ændringerne kan jeg ikke godkende. Det faktiske Forhold er dette, at flere af Ændringerne i høj Grad berører de Forhold, som gav Anledning til Strid under Behandlingen af det Forslag, der dannede Basis for den nugældende Lov. Imidlertid talte vi os til Rette i 1931 i den ret indgaaende Udvalgsforhandling, og forhaabentlig vil det ogsaa lade sig gøre at tale os til Rette i det Udvalg, som jeg forventer nedsat til Behandling af dette Lovforslag. Under Hensyn hertil skal jeg ikke opholde mig længe ved de enkelte Ændringer, men jeg ønsker at gøre nogle faa Bemærkninger til de væsentlige af disse.

I al Almindelighed maa jeg udtale en Beklagelse over, at Tendensen i de Ændringer, som fra Ministerens Side ønskes gennemført, tydelig tager Sigte paa en yderligere Centralisering af vort Biblioteksvæsen. Ingen vil dernæst kunne nægte, at hvis det foreliggende Lovforslag bliver Lov, vil der blive endnu mindre blide Kaar for de smaa og de mindre Biblioteker. Dette tiltaler ikke mig, saa lidt som det tiltaler det Parti, jeg har den Ære at repræsentere. Jeg forstaar ikke, hvorfor den højtærede Minister vil de Foreninger, der er dannet med Biblioteksdrift som Hovedformaal, til Livs. Det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, at der nu kun findes ganske faa Biblioteker, der ejes af Foreninger, det vil altsaa sige, at der ikke under de gældende Bestemmelser om Statsstøtte har været særlig Fart i Nydannelsen paa dette Omraade; der truer aabenbart ingen Fare fra den Side. Hvorfor skal vi da indføre Ændringer, der praktisk talt vil hindre Dannelsen af nye Foreninger med et saa godt Hovedformaal? Jeg synes, det vilde være glædeligt, ja, paaskønnelsesværdigt, om Interessen for Bibliotekssagen i et Sogn vilde give sig Udslag i Foreningsdannelse, ja, jeg finder det saa værdifuldt, at jeg maa mene, at det vilde være fuldt

ud forsvarligt at yde en Opmuntringspræmie herfor. Men den højtærede Ministers Opfattelse er altsaa en anden, og dette maa jeg beklage.

Et andet Forhold ønsker jeg ogsaa at udtale en Beklagelse over. Medens man i den gældende Lov nøjes med at fastslaa, at for Centralbibliotekernes Vedkommende skal Bibliotekarens Person og Løn godkendes af Undervisningsministeren, gaar man i det foreliggende Lovforslag helt over til Børnepigesystemet, idet Biblioteksdirektøren skal godkende Bibliotekarens Person for de større Bibliotekers Vedkommende; man gaar endog saa vidt, at Biblioteksdirektøren skal spørges, forinden Bibliotekaren ansættes ved selv de allermindste Bogsamlinger. Jeg gad dog vide, om ikke den højtærede Minister selv har en Følelse af, at her gaar man alt for vidt i Centralisering og i Embedsmandsvælde. Om det er formaalstjensligt at forhøje det stedlige Tilskud fra 75 Kr. til 100 Kr., kan vi tale om i Udvalget. Jeg har intet at indvende imod Bestemmelsen om, at Lokaleværdien, inklusive Lys og Varme, højst maa beregnes til samme Beløb som de samlede kontante stedlige Tilskud. Det er rimeligt, at der ikke bliver Mulighed for at faa et forhøjet Statstilskud ved at sætte denne Værdi urimelig højt.

Med Hensyn til de ændrede Fordelingsregler for Statstilskuddet skal jeg kun gøre den Bemærkning, at jeg i og for sig ikke har noget imod, at de mindre Centralbiblioteker faar bedre Kaar, men vi maa i Udvalget have Klarhed over, hvor meget Ændringerne ikke alene paa dette Punkt, men paa de forskellige Omraader betyder i Penge.

Sluttelig skal jeg gøre den Bemærkning, at jeg meget beklager, at man nu igen forsøger at svække Landsbybogsamlingernes Indflydelse ved at nedsætte Antallet af deres Repræsentanter i Biblioteksraadet fra 3 til 2. Angaaende Støtte til Sanatorier, Højskoler og Skibsbiblioteker er jeg villig til at forhandle i Udvalget.

Jeg skal paa mit Partis Vegne tilsige en saglig Behandling af Lovforslaget i det kommende Udvalg.

Bindslev: De til Biblioteksloven foreslaaede Ændringer forekommer mig ikke at give Anledning til større kulturhistoriske Debatter. Jeg mener, at de Ændringer, der er Tale om, er af saa beskeden Omfang, at Debatten derom ret hurtigt maa kunne bringes til Ende, og jeg mener ogsaa, det vil være muligt — jeg haaber, at det er Ministerens Mening — at faa dette Lovforslag igennem endnu i denne Samling.